به‌نام خدا

دانشکدهٔ علوم ریاضی

امتحان میان‌ترم آنالیز ریاضی ۱

۲۲ – ۳۲۵

نیمسال دوم ۹۰–۸۹

تاریخ امتحان: ۹۰/۲/۸
مدّت امتحان: ۴ ساعت

سؤال ۱. با نوشتنِ «درست است.» یا «نادرست است.» در پاسخ‌نامه و بدون ذکر دلیل، گزاره‌های درست و نادرست را مشخص کنید. (پاسخ غلط هم‌وزنِ پاسخ صحیح **نمرهٔ منفی** دارد.)

الف) فرض کنید (M,d) یک فضای متریک باشد. اگر (p_n) دنباله‌ای در M باشد، $p \in M$ و $p_n \nrightarrow p$، آنگاه عدد حقیقی $\delta > 0$ و زیردنبالهٔ (p_{n_k}) از (p_n) وجود دارد که برای هر عدد طبیعی k، $d(p_{n_k}, p) \geq \delta$.

ب) فرض کنید M یک فضای متریک و $\{A_\alpha\}_{\alpha\in I}$ خانواده‌ای از زیرمجموعه‌های M باشد. در این صورت $\overline{\bigcup_{\alpha\in I} A_\alpha} = \bigcup_{\alpha\in I} \overline{A_\alpha}$.

ج) فضای متریک $M = \{(x,y) \in \mathbb{R}^2 \mid x > 0,\ xy \geq 1\}$ به‌عنوان زیرفضایی از $\mathbb{R}^2$ کامل است. ($\mathbb{R}^2$ به متریک اقلیدسی مجهز است.)

د) فرض کنید تابع $f : (a,b) \longrightarrow \mathbb{R}$ پیوستهٔ یکنواخت باشد. در این صورت $\lim_{x\to a^+} f(x)$ و $\lim_{x\to b^-} f(x)$ وجود دارد. ($\mathbb{R}$ به متریک اقلیدسی مجهز است و (a,b) زیرفضای آن می‌باشد.)

هـ) تابع $f : [1,\infty) \longrightarrow \mathbb{R}$ با ضابطهٔ $f(x) = \dfrac{1}{x}$ پیوستهٔ یکنواخت است. ($\mathbb{R}$ به متریک اقلیدسی مجهز است و $[1,\infty)$ زیرفضای آن می‌باشد.)

و) تابع پیوسته‌ای مثل $f : [0,1] \longrightarrow \mathbb{R}$ وجود دارد با این ویژگی که $x \in \mathbb{Q}$ اگر و فقط اگر $f(x) \notin \mathbb{Q}$. ($\mathbb{R}$ به متریک اقلیدسی مجهز است و $[0,1]$ زیرفضای آن می‌باشد.)

ز) فضای متریک M همبند است اگر و فقط اگر برای هر زیرمجموعهٔ A از M، سرهٔ A، $\partial A \neq \emptyset$.

ح) فرض کنید M فضای متریک گسسته و S زیرمجموعه‌ای ناتهی از M باشد. در این صورت S ناهمبند است.

سؤال ۲. هر کدام از گزاره‌های زیر را که درست است ثابت کنید و برای هر یک که نادرست است مثالی ناقض ارائه کنید.

الف) فرض کنید M و N دو فضای متریکِ همان‌ریخت باشند. اگر M کامل باشد، آنگاه N نیز کامل است.

ب) فرض کنید M یک فضای متریک باشد، $p \in M$ و نیز r را یک عدد حقیقی مثبت در نظر بگیرید. در این صورت $\overline{M_r(p)}$ فشرده است.

ج) فرض کنید M یک فضای متریک و A و B دو زیرمجموعهٔ ناتهی و بسته از M باشند با این ویژگی که $A \cap B = \emptyset$. در این صورت زیرمجموعه‌های باز U و V از M موجودند که $A \subseteq U$، $B \subseteq V$ و $U \cap V = \emptyset$.

د) فرض کنید M یک فضای متریک و S زیرمجموعه‌ای سره از M باشد. اگر $p \in S$، $q \in M \setminus S$ و $f : [۰, ۱] \longrightarrow M$ یک مسیر پیوسته باشد که p را به q وصل می‌کند، آنگاه $t \in [۰, ۱]$ وجود دارد با این ویژگی که $f(t) \in \partial S$. ($[۰, ۱]$ با متریک القا شده از متریک اقلیدسی $\mathbb{R}$ در نظر گرفته شده است.)

سؤال ۳. فرض کنید M یک فضای متریک و S زیرمجموعه‌ای از M باشد. ثابت کنید $\lim S$ زیرمجموعه‌ای بسته از M است. (صورت و اثبات هر دو لمِ لازم نیز باید نوشته شود.)

سؤال ۴. فرض کنید M و N دو فضای متریک و $f : M \longrightarrow N$ تابعی پیوسته باشد. ثابت کنید اگر M فشرده باشد، آنگاه f پیوستهٔ یکنواخت است.

سؤال ۵. فرض کنید تابع $f : \mathbb{R} \longrightarrow \mathbb{R}$ خاصیت مقدار میانی دارد: یعنی برای هر سه عدد حقیقی a، b و c که $f(a) < c < f(b)$، xی بین a و b وجود دارد با این ویژگی که $f(x) = c$. ثابت کنید اگر برای هر $r \in \mathbb{Q}$، $f^{\mathrm{pre}}(\{r\})$ زیرمجموعه‌ای بسته از $\mathbb{R}$ باشد، آنگاه f پیوسته است. ($\mathbb{R}$ به متریک اقلیدسی مجهز است.)

سؤال ۶. فرض کنید M و N دو فضای متریک باشند. ثابت کنید تابع $f : M \longrightarrow N$ پیوسته است اگر و فقط اگر برای هر زیرمجموعهٔ A از M، $f(\overline{A}) \subseteq \overline{f(A)}$.

سؤال ۷. فرض کنید M یک فضای متریک فشرده و $f : M \longrightarrow M$ تابعی پیوسته باشد. ثابت کنید زیرمجموعهٔ ناتهی و فشردهٔ A از M وجود دارد با این ویژگی که $f(A) = A$.

سؤال ۸. فرض کنید M یک فضای متریک همبند باشد که بیش از یک عضو دارد. ثابت کنید M مجموعه‌ای ناشمارا است.

توزیع نمره. سؤال ۱: هر قسمت ۱ نمره،
سؤال ۲: هر قسمت ۵ نمره،
سؤال‌های ۳ تا ۸: هر کدام ۱۲ نمره.

مجموع: ۱۰۰ نمره